

Zpravodaj České národopisné společnosti

Ročník 29

Praha, červen 2025

Číslo 2

Vážené členky a vážení členové České národopisné společnosti,

druhé letošní číslo Zpravodaje přináší nové informace o činnosti České národopisné společnosti v období březen až červen 2025.

Věnujte, prosím, pozornost především **výsledkům letošní Ankety o Cenu České národopisné společnosti, výsledkům Studentské ceny, informaci o konání Valného shromáždění v roce 2026 a mnohému dalšímu.**

Činnost exekutivy

- Hlavní výbor ČNS se sešel v daném období na jednom jednání, a to 10. června 2025 v Moravském zemském muzeu v Brně.
- Probíhá realizace celkem čtyř grantových projektů, které byly podpořeny z Ministerstva kultury (vydání prvního čísla Národopisného věstníku 2025 a pokračování projektu bibliografické databáze) a Rady vědeckých společností (vydání druhého čísla Národopisného věstníku 2025, a 7. fáze digitalizace a pasportizace dotazníků ČNS).

Cena České národopisné společnosti

- Hlavní výbor ČNS vyhodnotil další ročník ankety o Cenu České národopisné společnosti, v jejímž rámci jsou oceňovány významné počiny, které v uplynulém roce výrazně přispěly k rozvoji a propagaci oboru etnologie. Do hlasování se v letošním roce zapojilo celkem 56 členů ČNS (52 individuálních a 4 kolektivní). HV ČNS všem hlasujícím děkuje!
- **Anketa má následující vítěze:**

v kategorii **publikace** získaly shodný počet hlasů a budou proto uděleny dvě hlavní ceny za publikace:

Karel Altman: **Dědictví českého trampingu. Vybrané kapitoly z historie a každodennosti svérázného fenoménu.** Praha: Academia, 2024.

Marta Kondrová: **Lidové kožichy ze Slovácka.** Uherské Hradiště: Slováké muzeum, 2024.

v kategorii **výstava, expozice:**

Mezi kouzly, vírou a pověrou. Magie v textech moravského venkova 18. a 19. století. (30. 9.–20. 12. 2024) Moravská zemská knihovna.

v kategorii **projekt, akce, konference:**

Pracovní zasedání Komise pro lidové obyčeje ČNS a Subkomise pro lidové obyčeje MKKK **Proměny obyčejové tradice a její současné vnímání**, které se uskutečnilo v Muzeu jihovýchodní Moravy ve Zlíně ve dnech 11.–12. 6. 2024. Pořadatelé: Slováké muzeum v Uherském Hradišti a Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně.

- **Čestnou cenu Pěti rudých růží** se HV ČNS rozhodl za rok 2024 udělit: kolektivu **Etnografického oddělení Historického muzea Národního muzea** v Praze za úspěšnou realizaci stěhování depozitářů a zachování kontinuity činnosti oddělení.
- Ceny budou vítězům předány v rámci 80. mezinárodního folklorního festivalu ve Strážnici 28. června 2025. Všem vítězům gratulujeme!

Studentská cena ČNS

- Hlavní výbor ČNS podporuje vědeckou práci mladých badatelů a vyhlásil i letos **Studentskou cenu ČNS** za nejlepší bakalářskou a nejlepší diplomovou práci. Sešlo se celkem šest velmi kvalitních závěrečných prací.
- Porota, která práce vyhodnotila, byla složena z členů Hlavního výboru ČNS.
- V kategorii bakalářských prací zvítězila práce studentky Ústavu etnologie a střeoevropských a balkánských studií FF Univerzity Karlovy Kristýny Veverkové: **Kočovníctví jako součást ekonomické strategie současných cirkusů v České republice.**
- V kategorii diplomových magisterských prací zvítězila práce studenta Ústavu evropské etnologie FF Masarykovy univerzity v Brně Petra Drastila: **Současný stav královniček na Moravě.**
- Ceny budou oběma vítězům předány v rámci 80. mezinárodního folklorního festivalu ve Strážnici 28. června 2025. Vítězům gratulujeme!

Fond PhDr. Aleny Plessingerové, CSc., a PhDr. Josefa Vařeky, DrSc.

- Pro rok 2025 nebyl k podpoře vybrán žádný projekt.
- V současné době probíhají práce na zpracování zpráv z výzkumů realizovaných v minulých letech pro publikování v Národopisném věstníku v roce 2025.

Uskutečněné konference, semináře, akce

- Slovácké muzeum v Uherském Hradišti ve spolupráci s Parkem Rochus, o.p.s. uspořádalo konferenci Komise pro lidové obyčeje České národopisné společnosti a Subkomise pro lidové obyčeje MKKK na téma *Proměny obyčejové tradice a její současné vnímání*. Zasedání se uskutečnilo ve dnech 10.–11. června 2025 ve Slováckém muzeu v Uherském Hradišti. Stejnojmenná kolektivní monografie, kde budou otištěny příspěvky z konference vyjde do konce roku 2025.
- Etnografický ústav Moravského zemského muzea ve spolupráci s Pracovní skupinou Textil a usně při Komisi konzervátorů-restaurátorů AMG a Etnografickou komisí AMG uspořádali konferenci *Textil v muzeu* na téma *Transparentní a elastický textil pohledem dějin módy, technologie a konzervátorské praxe*. Konference se konala ve dnech 11.–12. června 2025 v prostorách Dietrichsteinského paláce v Moravském zemském muzeu.

Připravované konference, semináře, akce

- HV ČNS upozorňuje členstvo, že v roce 2026 se uskuteční Valné shromáždění ČNS s navazující konferencí. VS a konference na téma **Člověk a příroda – příroda a člověk** se uskuteční ve dnech **16.–18. září 2026 ve Veselí nad Lužnicí**. Anotace konference a podrobnosti k přihlášení budou zveřejněny v dalším čísle Zpravodaje a na webových stránkách ČNS.
- Komise pro lidové stavitelství, sídla a bydlení při ČNS, Národní ústav lidové kultury ve Strážnici, Archiv Národního muzea v Praze, Ústav evropské etnologie FF MU Brno a Společnost pro obnovu vesnice a malého města, z. s., Brno pořádají odbornou konferenci ke 120. výročí narození Václava Mencla s názvem *Výzkumy, dokumentace a prezentace lidové architektury*. Ta se uskuteční ve dnech **24.–25. září 2025 v Národním ústavu lidové kultury ve Strážnici**. Přihlášky na konferenci (s krátkou anotací referátu) zasílejte **do 30. června 2025** na e-mail: r.tykal@seznam.cz.

Více na: <https://www.narodopisnaspolocnost.cz/index.php/aktuality/konference-seminare/item/638-vaclav-mencl-konference-ke-120-vyroci-narozeni>.

- HV ČNS upozorňuje členy a přátele České národopisné společnosti a Národopisnej spoločnosti Slovenska, že se uskuteční již 8. ročník **setkání na vrcholu Velké Javořiny**, a to **4. října 2025 ve 12.00**.

Zahraniční spolupráce ČNS – UNESCO

- Česká národopisná společnost pracuje v letech 2024–2026 v Evaluačním orgánu Mezivládního výboru UNESCO pro zachování nemateriálního kulturního dědictví.
- V roce 2025 je pověřena reprezentováním ČNS v UNESCO Mgr. Bc. Terezie Řánková, která se v červenci zúčastní zasedání Mezivládního výboru v Paříži.
- Kolegium hodnotitelů do 15. června 2025 odevzdalo hodnocení více než 60 nominací do různých seznamů fungujících dle Úmluvy o zachování nemateriálního kulturního dědictví.

Národopisný věstník

- První číslo Národopisného věstníku, ročník 84 je v tisku a v nejbližších dnech bude distribuováno členům ČNS, na webových stránkách již bylo číslo zveřejněno. Probíhají redakční práce a recenzní řízení příspěvků přihlášených k publikování v druhém čísle NV.
- Fungují samostatné **webové stránky Národopisného věstníku**. K dispozici jsou na nich aktuální čísla Národopisného věstníku, archiv včetně digitalizovaných čísel od roku 1897 i pravidla publikování pro autory. Doporučujeme členům ČNS navštívit stránky <https://narodopisnyvestnik.cz>.
- Probíhá **anketa**, týkající se další podoby vydávaného Národopisného věstníku. Prozatím se v anketě vyslovilo 40 členů ČNS, z nichž 9 preferuje vydání NV pouze v online podobě, 20 chce zachovat tištěnou i on line verzi NV a 11 členů navrhuje zachovat tištěnou i on line verzi, ovšem nepřejí si výtisk zasílat poštou.

Hlavní výbor ČNS upozorňuje, že anketa má sloužit ke zmapování názorů členstva, jakákoliv závazná rozhodnutí učiní až Valné shromáždění ČNS. Do ankety se stále ještě můžete zapojit, prosíme o Vaše odpovědi (a případné komentáře) [ZDE](#). S konečnými výsledky ankety seznámíme členy ČNS v dalším čísle Zpravodaje.

Dopisovatelská síť

- K 10. červnu 2025 má ČNS 164 aktivních dopisovatelů. Stále probíhá snaha oslovit nové dopisovatele z celé České republiky.
- Hlavní výbor ČNS uvítá podněty z řad členů ČNS k **vytvoření tematických dotazníků**, své náměty můžete zasílat na e-mailovou adresu PhDr. Jany Polákové, Ph.D.: jpolakova@mzm.cz.

Webové stránky ČNS

- Chtěli bychom poděkovat členům ČNS, kteří poslali informace na naše webové stránky, a oslovit i další členy, aby **nám zasílali do kategorie AKTUALITY informace o nově**

vydaných knihách, o připravovaných a probíhajících výstavách, o pořádaných konferencích a seminářích či dalších akcích, na nichž se podílejí členové ČNS a jež korespondují se zásadami činnosti ČNS. Webové stránky jsou určeny k informování o ČNS jako základní oborové organizaci a o její aktuální činnosti a činnosti jejích členů. Informace zasílejte prosím na e-mailovou adresu: info@narodopisnaspolecnost.cz nebo martin.novotny@nulk.cz.

- Stránky si můžete prohlédnout na této adrese: www.narodopisnaspolecnost.cz.

Členská základna

- V současnosti má ČNS 170 individuálních členů, 22 kolektivních a 16 čestných členů.
- Pro komunikaci se členy ČNS je využívána jak e-mailová, tak klasická pošta. Tímto bychom chtěli požádat členy ČNS, aby nám, **pokud došlo nebo někdy v budoucnu dojde ke změně jejich e-mailové nebo poštovní adresy, obratem sdělili její nové znění.** Stejně tak, pokud **dojde ke změně příjmení,** děkujeme. Platná poštovní a e-mailová adresa je potřeba pro zasílání informací a publikací ČNS – například Zpravodaje ČNS nebo Národopisného věstníku. Je škoda, pokud k adresátům zásilky a informace nedorazí a vracejí se zpět jako nedoručitelné. Informace o změně adres, prosím, zasílejte na e-mailovou adresu: woitsch@eu.cas.cz nebo na **poštovní adresu:** Česká národopisná společnost, Národní třída 3, 117 20 Praha 1. Děkujeme.
- ČNS upozorňuje, že e-mailovou poštou komunikuje pouze se členy, kteří podepsali souhlas se zpracováním osobních údajů. Ti, kteří tak neučinili, byli vymazáni z hromadného seznamu pro doručování elektronické pošty. Souhlas mohou podepsat i nadále po kontaktování Mgr. Josefa Urbana na e-mailové adrese: josef.urban@nmvp.cz.

Členské příspěvky

- Upozorňujeme členy, kteří ještě neuhradili členské příspěvky za rok 2024 a 2025, aby tak obratem učinili!
- Zároveň upozorňujeme, že členské příspěvky aktuálně činí:

Řádný člen: 400 Kč / rok

Kolektivní člen: 1500 Kč / rok

senioři nad 70 let: 0 Kč (s možností dobrovolného příspěvku na činnost ČNS)

- Členské příspěvky můžete uhradit poštou či bankovním převodem na účet České národopisné společnosti: **2300812413/2010, FIO banka, a. s.** (prosíme, pro lepší identifikaci platby napište do zprávy pro příjemce své jméno) nebo po předchozí domluvě také u pokladní ČNS PhDr. Mgr. Magdaleny Maňákové, Ph.D. (magdalena.manakova@nulk.cz).

**Hlavní výbor přeje všem členům ČNS
krásné prázdniny 2025!**

Průvod o Slavnosti Božího Těla. Vlčnov, 2023. Foto. M. Kondrová.
Fotoarchiv Slovákého muzea v Uherském Hradišti.

Zpravodaj České národopisné společnosti, ročník 29, 2025, č. 2
Zpracovali Marta Kondrová a Jiří Woitsch.
Vydala ČNS se sídlem v Praze, Národní tř. 3 / Praha, červen 2025.